

Подільське СЛОВО

№33 (5292) П'ятниця, 17 серпня 2018 року

16 сторінок

Справи в
громаді.
Медицина

4

Як підготувати
дитину
до школи

5

З архівів СБУ

7

Свято села в
Підгородньому

8

Життя
як воно є

14

Вибори в ОТГ на Тернопільщині під загрозою зриву. «Каменем спотикання» стала законодавча колізія, через яку ЦВК тепер не поспішає призначити голосування.

Володимир Гройсман:

«Децентралізацію не можна зупиняти!»

Вибори в ОТГ на Тернопільщині під загрозою зриву. «Каменем спотикання» стала законодавча колізія, через яку ЦВК тепер не поспішає призначити голосування.

Так, 9 серпня ЦВК вирішила звернутися до комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя щодо надання роз'яснень стосовно законодавчого регулювання організації і порядку проведення всеукраїнського та місцевих референдумів в Україні, можливості призначення в установленому законом порядку Центральною виборчою комісією перших і додаткових місцевих виборів без проведення місцевого референдуму щодо підтримки добровільного об'єднання територіальних громад, добровільного приєднання до об'єднаної територіальної громади, а також, за необхідності, внесення відповідних змін до законодавчих актів з метою усунення правових колізій та неузгодженостей. На думку членів ЦВК, необхідність такого звернення обґрунтована тим, що Закон України «Про всеукраїнський референдум» рішенням Конституційного Суду України від 26 квітня 2018 року було визнано неконституційним. Отже, виникла правова невизначеність стосовно дії Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» 1991 року, який було скасовано вказаним законом.

«Своєю чергою окремі питання добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст та добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад, за умови відновлення дії Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми», можуть належати до переліку питань, які відповідно до частини другої статті 6 цього закону вирішуються виключно на місцевому референдумі», — вважають у ЦВК.

Рішення про проведення перших виборів в ОТГ 28 жовтня, як планувалось, ЦВК мала б прийняти не пізніше 17 серпня. Отже, проведення виборів в жовтні — під великим питанням.

Зважаючи на це, Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман закликав Центральну виборчу комісію переглянути своє рішення і знайти можливість призначити вибори в об'єднаних громадах, адже ситуація, що склалася, створює ризик гальмування децентралізації, яка сьогодні є однією з найбільш успішних і затребуваних реформ. Він також наголосив на важливості добровільності об'єднання громад.

«Саме заради проведення децентралізації я прийшов у 2014 році працювати в уряд, тому що переконаний: децентралізація — це шлях до створення якісних умов життя в кожному місті і селі України, — зазначив Прем'єр-міністр. — Вважаю, що перешкоджати прагненню громадян, які хочуть йти цим шляхом, створювати додаткові бар'єри — неприпустимо. Децентралізацію не можна зупиняти!»

У Тернопільській області триває робота щодо утворення нових громад та розширення існуючих. Зокрема, наразі у Центральной виборчій комісії на розгляді є звернення від обласної державної адміністрації щодо призначення перших виборів у 4 об'єднаних територіальних громадах (Копичинецька міська громада, Купчинецька, Білецька та Настасівська сільські громади), а також довиборів у Байковецькій об'єднаній територіальній громаді.

Ситуація розчаровує всіх, хто вірить у реформу децентралізації, підриває важку роботу громад та кожного дотичного до цього процесу. Так, на сьогодні ЦВК фактично заблокувала волю більше мільйона людей в Україні у понад 100 ОТГ, які очікують призначення виборів.

За словами заступника голови Тернопільської облдержадміністрації Олега Валова, ймовірно, є законодавча прогалина стосовно проведення всеукраїнського і місцевих референдумів.

«Референдум може бути лише однією з опцій для об'єднання громад. Але практично всі громади в Україні об'єднувалися без референдумів — проводили збори громадян. Зокрема, у нас в області з цього приводу не виникало жодних проблем. Тому такі кроки членів Центральної виборчої комісії можна розцінювати як спробу зірвати процес децентралізації в Україні. Я переконаний, що парламентські партії мають дати

належну оцінку діям ЦВК», — зазначив Олег Валов.

У комітеті виборців України таку позицію виборчої комісії називають юридично необґрунтованою, адже старий закон офіційно втратив чинність і після прийняття рішення КСУ жодних змін у його статусі не відбулося.

«Крім того, незрозуміло є роль комітету ВР у вирішенні цього питання. Комітети Верховної Ради не є уповноваженими на офіційне трактування норм законодавства. Це питання віднесено до компетенції Конституційного Суду України. До того ж об'єднання громад відбувалося відповідно до чинного закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад», який не передбачає обов'язкового проведення місцевих референдумів», — наголошують в КВУ.

Слід зауважити, що з моменту набуття чинності Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» у березні 2015 року було утворено 668 об'єднаних територіальних громад. При цьому відповідний закон щодо проведення місцевих референдумів був скасований у 2012 році, ще до прийняття Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Поряд із тим, за даними моніторингу процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування, що здійснює Міністерство регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України, перспективні плани формування громад усе ще не покривають 24% території країни. Так, 116 районів із 490 (не враховуючи 25 окупованих районів) досі не беруть участі у процесі створення ОТГ.

А в ефективності реформи децентралізації переконалися вже понад 6 мільйонів українців — мешканців об'єднаних громад, які отримали повноваження, ресурси, а отже, можливості розвивати свою територію і покращувати добробут. І дуже важливо, щоб на завершальному етапі ні Центральна виборча комісія, ні хтось інший не завадили громадам нарешті розпочати новий етап таких довгоочікуваних змін на краще. Україна обрала шлях децентралізації, аби проблеми кожного села чи міста, кожної вулиці чи двору були вирішені. Як свідчить європейський досвід, місцеві проблеми можна ефективно вирішувати тільки на місцевому рівні.

Лілія РАТНЮК.

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59

LAN CLAS

www.lanclas.com.ua
e-mail: office@lanclas.com.ua

Вибір - мега,
ціни - люкс!

МЕГА ЛЮКС
ТЕХНІКА ДЛЯ ВАШОГО ДОМУ

- телевізори
- холодильники
- морозильники
- пральні машини
- газові та електронпечі
- інша побутова техніка

ЦИФРОВА ТА КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНІКА

ЛІТНІЙ РОЗПРОДАЖ
Знижки від 10 до 50%

30.08.2018р.

вул. Тарнавського, 19,
тел.: (0352) 44-40-40, (067) 351 0 351
www.megalux.pro

ОБЕРИ СВОГО ЛІКАРЯ-
ПІДПИШИ
ДЕКЛАРАЦІЮ!

Петро Порошенко

Державні програми

Триває будівництво гуртожитків
для військовослужбовців

Державна політика вже кілька років сприяє розбудові та підтримці Збройних сил України, зміцненню армії та мотивацію військовослужбовців. Цього року ще одним визначальним вектором підтримки є будівництво гуртожитків для військовослужбовців за стандартами НАТО. На Тернопільщині мають побудувати сім таких гуртожитків, у яких проживатимуть 875 військовослужбовців.

Спорудження житлових приміщень для наших захисників уже розпочали. Як триває підготовка до зведення гуртожитку на території військової частини у Тернополі, де дислокується окрема артилерійська бригада, проконтролював голова обласної адміністрації Степан Барна.

«Сьогодні вирішується над-

важлива складова соціального облаштування українських військовослужбовців. У наших захисників мають бути комфортні умови життя у місцях постійної дислокації. Ми робимо поступові кроки, що наближують нас не лише до повного відродження української армії, а й цілковитої перемоги над російським загарб-

ником та відновлення територіальної цілісності нашої держави», — зазначив Степан Барна.

Нагадаємо, у 2018 році в Україні планують побудувати 180 гуртожитків для військовослужбовців. Загалом на реалізацію вказаного проекту передбачено 2,6 млрд грн.

Актуально

Практичне вирішення
багаторічної проблеми

Нарешті зрушили з місця ситуацію із тваринними відходами Тернопільської філії державного підприємства «Укрветсанзавод» в Остріві. Так, на останній сесії Тернопільської обласної ради депутати передбачили 2 млн грн на ліквідацію стихійного звалища на території підприємства.

За словами начальника Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області Василя Хомінця, це дасть можливість перейти до практичного вирішення багаторічної проблеми — утилізувати накопичені відходи та запобігти екологічному лиху.

«Сподіваємося на підтримку депутатів Тернопільської районної та Острівської сільської рад, які двоїми рішеннями, згідно з умовами співфінансування, мають надати по 500 тис. грн. Наше завдання — забезпечити мешканцям прилеглої території чисте повітря та належний санітарно-гігієнічний стан», — зазначив Хомінець.

Нагадаємо, у травні минулого року на території ветсанзаводу виникла аварійна ситуація. Нагромаджена маса відходів тваринного походження зруйнувала бетонну огорожу і перемістилася за межі підприємства. Після цього суд заборонив заводу здійснювати діяльність до завершення екологічної експертизи.

За підрахунками екологів, внаслідок безгосподарної виробничої діяльності накопичилося близько 5 тис. тонн тваринних решток, які містяться на відкритому майданчику підприємства. Ці відходи гниють, забруднюють повітря та грунт, створюючи загрозу для здоров'я людей ситуацію.

Лілія ПАТНЮК.

Соціальна допомога

Пакунок малюка:
новонародженим безкоштовно
видаватимуть 25 речей

Із 1 вересня цього року українські сім'ї при народженні дитини отримають одноразову соціальну допомогу. «Пакунок малюка» видаватимуть по одному на кожну дитину, а отримати його зможуть мати, батько, родичі або патронатний вихователь новонародженої дитини.

Що видаватимуть?

- Підгузки одноразові для новонароджених, від 2 до 5 кг, не менше 94 шт. в упаковці.
- Серветки вологі одноразові, гіпоалергенні, рН-нейтральні, без запаху, не менше 56 шт. в упаковці.
- Пелюшка ситцева, розмір 80 x 95 см (допускається зміна розмірів +/- 10%).
- Пелюшка фланелева, розмір 90 x 110 см (допускається зміна розмірів +/- 10%).
- Пелюшка муслінова, розмір 70 x 70 см (допускається зміна розмірів +/- 10%).
- Пелюшка багаторазова вологостійка, розмір 60 x 80 см (допускається зміна розмірів +/- 10%).
- Шапочка, стовідсоткова бавовна, розмір 0-3 місяці.
- Шапочка, стовідсоткова бавовна, розмір 3-6 місяців.
- Боді з коротким рукавом: розмір 50-56 см, розмір 56-58 см.
- Боді з довгим рукавом, трикотаж, стовідсоткова бавовна: розмір 50-56 см, розмір 56-58 см.
- Штани-повзунки із закритими носочками, стовідсоткова бавовна: розмір 50-56 см, розмір 56-58 см.
- Чолові: розмір 50-56 см, розмір 56-58 см.
- Шкарпетки, частка бавовни у виробі не менше 90 відсотків, розмір 0-3 місяці.
- Термометр для води.
- Термометр для тіла електронний, з гумовим наконечником.
- Ножичі манекнірні дитячі з тупими наконечниками (безпечні), виготовлені з нержавіючої медичної сталі.
- Прокладки для лактації, не менше 60 штук в упаковці.

- Ковдра тепла/демисезонна, наповнювач — стовідсоткова бавовна, зовнішня тканина — 90х120 см (допускається зміна розмірів +/- 10%).
 - Плед-ковдра, 100 % трикотаж, бавовна, розмір 60 x 80 см (допускається зміна розмірів +/- 10%).
 - Матрац, склад за міжнародними нормами, розмір 42 x 70. Розмір матрацу (периметр) має збігатися з розміром (периметром) дна коробки-коліски.
 - Рушник махровий для купання з кутком, розмір 100 x 100 см (допускається зміна розмірів +/- 10%), вироблений з натурального матеріалу.
 - Іграшка-брызгальце розвиваюча, виготовлена із пластику зі сертифікатом, що дозволяє використання дитячих іграшок, без дрібних деталей.
 - Крем із вмістом ланоліну 100%.
 - Рідке мило-шампунь дитяче з дозатором, універсальне, без парабенів, гіпоалергенне, без запаху, 500 мл.
- Весь комплект має бути упакований в коробку-коліску з міцного картону, розмір 43x70x27 см. Зазначена коробка виготовляється з міцного гофрокартону з кашми на дно та кришку коробки. А для зміцнення конструкції в дно та бокові стінки мають бути додані окремі вставки.
- Як зазначається у повідомленні прес-служби Мінсоцполітики, окрім одягу та інших важливих для дитини речей, пакунок міститиме інформаційні матеріали, що допоможуть батькам у питаннях найкращого догляду за дитиною. Бебібокс видаватимуть під час виписки з пологового будинку.

Реформи | Сімейне фермерство

Заробити пенсію можна...
працюючи на присадибній ділянці

Закон про підтримку сімейного фермерства підписано: як змінить він українське село?

Сільське населення України, яке працює на власній землі, отримує офіційний статус і як результат — дозвіл легально продавати свою продукцію, а також матиме соціальний захист і право на пенсію.

Саме таку мету переслідували автори Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України і деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств», який цими днями підписав Президент. Верховна Рада ухвалила документ у так званій «аграрній день», 10 липня, коли парламентарії розглянули одразу 11 законопроектів, що стосуються сільськогосподарської сфери.

Документом поширено статус сільгосподарств на сімейні ферми, зареєстровані як ФОП. Такі господарства відтепер матимуть можливість добровільно реєструватися за спрощеною системою оподаткування у 4-й групі платників єдиного податку. Також суттєво спрощено облік і податкову звітність для сімейних ферм; унормовано процедуру їх державної реєстрації.

Під дію закону потрапляють господарства, які займаються вирощуванням сільськогосподарської продукції, видобуванням тварин, збиранням, вилловом і переробкою такої продукції та її продажем, і провадять господарську діяльність (крім постачання) лише за місцем податкової адреси. А головне — не

використовують працю найманих осіб: членами сімейного фермерського господарства можуть бути лише родичі людини, зареєстрованої як фізична-особа-підприємець. При цьому у власності або користуванні такого господарства має бути не менше двох і не більше двадцяти гектарів сільськогосподарських угідь чи земель водного фонду.

Окрім пільг, передбачених законодавством для підприємств, що належать до четвертої групи платників єдиного податку, держава бере на себе сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (від 10% до 90% мінімального страхового внеску) за кожного із членів сімейного фермерського господарства. Таку компенсацію виплачують із Державного бюджету упродовж 10 років із часу реєстрації підприємства. Зокрема, за перший рік господарювання фермер має сплатити за себе і кожного зі своїх працівників (членів родини) лише по 10 відсотків мінімального страхового внеску. Поступово рівень державної допомоги зменшується і за дев'ятих та десятих років дії програми такої підтримки фізична особа-підприємець повинна самостійно сплатити уже 90% необхідних внесків.

Ухвалення цього закону — важливий, але далеко не останній крок, що може зробити фермерство реальним локомотивом розвитку українського села, наголюють галузеві експерти.

Кримінал

Тернопільська місцева прокуратура здійснила процесуальне керівництво та підтримала державне обвинувачення у кримінальному провадженні стосовно 24-річного місцевого жителя, за ст.335 (ухилення від призову на строкову військову службу) КК України.

Державним обвинувачем у суді доведено, що місцевий житель, перебуваючи в Тернопільському об'єднаному міському військовому комісаріаті, пройшов військово-лікарську комісію, висновком якої визнаний придатним для відправки на строкову військову службу у Збройні сили України. За відсутності скарг на здоров'я та будучи згідним із висновками військово-лікарської комісії з'явився до міського військового комісаріату для призову на строкову військову службу до Збройних сил України.

Однак призовник у Тернопільській об'єднаній міській військовій комісаріат не з'явився, про причини неявки не повідомив, чим свідомо ухилився від призову на строкову військову службу.

Вироком Тернопільського міськрайонного суду обвинуваченого визнано винним за ст.335 КК України і призначено йому покарання у вигляді обмеження волі терміном на 2 роки. На підставі ст.75 КК України звільнено від відбування основного покарання із встановленням іспитового строку — 1 рік.

А. ШОКАЛО, виконавч об'язків керівника Тернопільської місцевої прокуратури, радник юстиції.

Справи в громаді | Медицина

У Дичкові збудують «пункт здоров'я»

У понеділок, 13 серпня, для жителів села Дичків, що належить до Великогаївської об'єднаної територіальної громади, відбулася значна подія. Заклали та освятили перший камінь у будівництві фельдшерського пункту, або, як зараз модно казати, «пункту здоров'я».

Подія відбувалася за участю голови громади Олега Кохмана, його співробітників та жителів села. Освятив будівництво настоятель сільської церкви Оленг.

«Що може бути важливішим, аніж людське здоров'я? Безперечно, нічого. Тому ми докладаємо максимум зусиль, щоб жителі нашої громади завжди мали можли-

вість отримати швидкі та якісні медичні послуги.

Для цього й будують у Дичкові фельдшерський пункт. Тут прийматимуть пацієнтів сімейні лікарі, і жителям села вже не потрібно буде їхати деінде за меддопомогою.

Заручившись підтримкою обласної та районної влади, ми впевнено рухаємось вперед та втілюємо те, що прописали у Стратегічному плані розвитку Великогаївської громади», — сказав Олег Андрійович.

Окрім того, наголосив голова, у цьому приміщенні буде розміщений ще й офіс старости села. Все для комфорту людей!

Зоряна ДЕРКАЧ.

На варті здоров'я селян

У новому капітально відремонтованому приміщенні ФАП с. Товстолуга біля сільської церкви Святого Пантелеймона Цілителя. Це — подарунок на новосілля колективу від уродженки села, головної медсестри районної лікарні Тетяни Мороз. **Молоді медпрацівники Роксолана Різник та Інна Малецька** із задоволенням проводять екскурсію. Педіатричний та маніпуляційні кабінети обладнані всім необхідним. Пеленальний столик та інший інвентар закупили місцеві інвестори — **подружжя Юрій та Наталія Березовські**. Для виїздів медиків на виклики у населені пункти Великогаївської об'єднаної територіальної громади — компактний легковий автомобіль «швидкої допомоги».

Роксолана Різник за професією фельдшер. Навчалася в Чортківському медичному коледжі.

Дівчина родом із сусіднього села Білоскірка. Після закінчення дев'ятого класу Товстолуга ЗОШ I-III ступенів вивчила здобути медичну освіту. Викладачі дали ґрунтовні теоретичні знання, основні ази практики.

Завідувачка ФАПу Інна Малецька родом зі зведеного «ягідного» села Лідихів Кременецького району. У системі охорони здоров'я працює четвертий рік, одразу ж після закінчення Кременецького медичного коледжу. Сумлінна, виконавча і відповідальна молода людина. Її уже встигли полюбити пацієнти.

Медпрацівниці обслуговують 710 сільських дворів Товстолуга і Білоскірки, щодня мають по 3-4 виклики на дім, здійснюють профілактичні огляди 5-6 вагітних жінок. Головні спеціалісти ТРТМО діляться набутим досвідом, ґрунтовними знаннями

Медпрацівниці із Товстолуга Роксолана Різник та Інна Малецька.

з молодими фахівцями Роксоланою Різник та Інною Малецькою, допомагаючи їм торувати професійну стежину й бути на варті здоров'я.

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.
Фото автора.

Лікарі застерігають

Ліків від кору не існує!

За інформацією МОЗ, з початку року на 151 захворювання 28 889 людей — 11 738 дорослих і 17 151 дитина. Найбільше хворих було зареєстровано в Кіровоградській області.

5 634 людини: 1 773 дорослих і 3 861 дитина, Закарпатській (2 956 людей: 551 дорослий і 2 405 дітей), Івано-Франківській (2 702 людини: 774 дорослих і 1 928 дітей), Одеській (2 284 людини і 1 150 дітей), місті Києві (1 986 людей: 1 230 дорослих і 756 дітей) та Тернопільській (1 536 людей: 598 дорослих і 938 дітей) областях.

У відомстві також повідомили, що внаслідок ускладнень, зумовлених кором, померли тринадцять людей: дев'ятеро дітей і четверто дорослих.

Кір — небезпечне і дуже заразне вірусне захворювання, ліків від якого не існує, а ускладнення можуть призвести до смертельних наслідків. **Діти і дорослі,**

які не отримали профілактичне щеплення, піддаються ризику. Захистити від хвороби може тільки вакцинація.

Лікарі звертаються до батьків: якщо вашій дитині скоро виповниться 1 рік або 6 років, їй необхідно зробити щеплення відповідно до календаря. Якщо ж дитина пропустила першу чи другу вакцинацію КПК та графіку, або ви не пам'ятаєте, коли і які щеплення робили дитині, зверніться до медичного закладу, щоб якнайшвидше зробити безоплатну вакцинацію.

У МОЗ також нагадали, у зв'язку зі зростанням захворюваності на кір серед дорослих, прийнято рішення про імунізацію тих із них, хто належить до груп ризику. Зокрема, йдеться про людей, які проживають у спільному просторі (військові, учасники Операції об'єднаних сил, студенти, освітяни і медики).

Офіційне

Благодійні внески у лікарнях — не обов'язкові

Про це йдеться у повідомленні на сайті Міністерства охорони здоров'я. Ніхто не може зобов'язати благодійність. Кожна людина може добровільно і на власний розсуд жертвувати свої кошти чи майно. Благодійність — це жест доброї волі, а вимагання грошей під прикриттям «благодійних» внесків є прямим порушенням Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації». **За жодних обставин благодійні внески**

не можуть бути обов'язковими для сплати, а будь-які примусові збори коштів — неприпустимі явище в медзакладах. Невиконання цих вимог тягне за собою адміністративну відповідальність.

У МОЗ наголосили: **якщо у пацієнта вимагають сплатити благодійний внесок, необхідно звернутися зі скаргою** до головного лікаря, органу управління закладом — департаменту чи управління охорони здоров'я в області;

правоохоронних органів.

З 1 січня 2018 року медзаклади повинні щоквартально звітувати про зібрані кошти та напрямки їх використання. Інформацію про це розміщувати у загальнодоступному місці, наприклад на дошці оголошень на території медзакладу; на веб-сайті медзакладу, якщо такий є; на веб-сайті обласного департаменту чи управління охорони здоров'я.

Медична реформа

Медицина має бути максимально наближеною до людей

Реформа сільської медицини, яку ініціював Президент України Петро Порошенко, є сьогодні дуже вчасною й актуальною. Вона є складовою реформування всієї медичної галузі України. Її метою є підвищення якості охорони здоров'я на первинному рівні в сільській місцевості, де проживає 33% українців.

«Впровадження медичної реформи без розбудови інфраструктури первинної медичної послуги не може бути диференційованою, наприклад, для Києва чи віддаленого села. За всіма стандартами ВООЗ, первинна медицина має бути максимально наближена до людей і бути якісною. Відстань до лікаря має становити не більше 1

години поїзти одну, або ж до 7 кілометрів. При цьому він має обслуговувати одну, максимум дві тисячі мешканців. Наголошує — мешканців, а не пацієнтів», — зазначив віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко.

Він зазначив, що відправною точкою реформи первинної медицини була ревізія наявної майна і кадрового складу. «Ще минулої осені, за ініціативою Президента, ми провели аналіз умов існування сільської медицини, умов їхньої роботи, наявності ФАПів або амбулаторій у населених пунктах, їхнього стану. З'ясувалося, що 80% таких закладів не мають навіть санвузлів, 75% — водопостачання. Не вистачає кадрів. За потреби 4,1 лікаря на 10 тисяч населення наразі є 3,3. До того ж найбільша їх кількість сконцентрована в обласних і районних центрах або у великих селах, — розповів Зубко. — Сьогодні перед нами стоїть важливе завдання — повернути лікаря у село. Привести його до амбулаторії, розташованої у мазанці позаминулого століття — ганебно. У нього має бути житло, достойні умови праці й автотранспорт. Тому важливим є питання мотивації молодих людей, які закінчують медичні виші. Сільська медицина наразі тримається на лікарях, які пропрацювали по 20 і більше років, і таких фахівців понад 40%».

Ключові функції в реформі сільської медицини має місцеве самоврядування, вважає урядовець, зауважуючи, що первинна медична допомога є однією з головних функцій, делегованих державою громадам. За рахунок медичної субвенції, яку держава передає на місця, громади повинні виконати цю послугу стовідсотково якісно. Держава надає повноти виконати проекти, а будівництво нових амбулаторій, забезпечення обладнанням за рахунок медичної субвенції — прерогатива місцевої влади.

«Сьогодні ми працюємо над розвитком інфраструктури. Передусім, потрібно облаштувати сучасне приміщення, забезпечене необхідним медичним обладнанням, у тому числі телекомунікаційними можливостями. Головне, це утримати лікаря в сільській місцевості, — це житло, належна заробітна плата й наявність автотранспорту», — наголосив Геннадій Зубко.

Супрун заявила про намір підвищити кваліфікацію працівників екстреної допомоги

Виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я України Уляна Супрун розповіла про зміни в наданні екстреної медичної допомоги.

По-перше, швидкість: підстанції будуть розташовані на відстані, яку можна подолати за 10 хвилин. По-друге, рівень надання допомоги буде набагато вищий, оскільки заплановано здійснення перекваліфікації медперсоналу, оновлення машин, обладнання.

Супрун зазначила, що потрібно створити службу невідкладної допомоги, яка допомагала б пацієнтам, котрі не потребують екстреної допомоги. «Плануємо створити службу, де є парамедики, екстрені медичні техніки та водії, які зможуть допомогти в екстреній ситуації... Важливим кроком є створення єдиної диспетчерської лінії, що охопить всю країну», — зазначила в.о. міністра.

Вона також наголосила, що наразі важливим завданням є підвищення зарплат медпрацівникам.

«Фельдшери, медпрацівники парамедиками, пройдуть двомісячний навчальний курс, складуть іспити, їхня зарплата підвищиться до 14 тис. грн. Отримати сертифікат може медичний технік (санітар), пройшовши курси, і його зарплата зросте до 8 тис. грн у місяць», — зазначила Супрун.

На часі

Як підготувати дитину до школи та скільки це коштуватиме

Перше вересня — вже через два тижні. Цьогоріч воно припадає на суботу, втім, рішення про проведення свята Першого дзвонення прийнято може бути наведено як 1, так і 3 вересня, заявили у Міністерстві освіти та науки України.

У Тернопільському районі питання щодо дати проведення свята ще не вирішено, пролунає перший дзвінок в усіх школах району в один день. Нагадаємо, що до першого класу прийдуть 438 першокласників, буде діяти 33 перших класи.

Тим часом, батьки активно скуповують шкільне приладдя, готуючись до навчального року, і шукаючи оптимальні варіанти, як заощадити. За приблизними підрахунками, середній бюджет школяра цьогоріч становитиме щонайменше 3000-4000 гривень. Щоби зекономити та експерти дослідити, батькам пропонують ринки і магазини. До того ж одним із варіантів закупки є Інтернет та оптові склади.

Отож, які товари знадобляться школяру та скільки це коштуватиме?

Найперше — це портфель, вартість якого від 400 до 2000 гривень. Шкільна сумка для

дівчаток коштує від 400 до 1500 гривень, костюм на хлопчика — від 1000 до 2000 гривень. А ще взуття — близько 1000 гривень. Вартість це взуття зближає, а їх потрібно хоча б зо два десятки — від 2 гривень до 9 гривень. Пенал — від 50 до 500 гривень. Якісні фломастери чи кольорові олівці для малювання — 80-170 гривень. І це ще далеко не все — предмети спеціалізовані, спортивна форма, кросівки, змінне взуття тощо. Люди

скаржаться, що ціни надто високі, але дівчатися нікуди, мовляв, краще вже зекономити на собі, ніж на дитині.

Тим часом Міністерство охорони здоров'я підготувало перелік рекомендацій батькам, як підготувати дитину до нового навчального року. Адже існують чіткі вимоги до шкільного одягу та приладдя. Наприклад, безпечний і якісний шкільний портфель для першокласника має важити не

більше 1 кг, мати ортопедичну спинку і світлодіодні елементи. Як зазначається, вага наплічника в ідеалі не має перевищувати 10% ваги дитини — інакше школяр зіпсує поставу. А от шкільна форма має містити щонайменше 50% натуральних волокон.

У рекомендаціях також йдеться про облаштування робочого місця для дитини. Тут мають значення багатозначні параметри — від виду освітлення до розміру шрифту у підручнику до освітлення.

Серед іншого, в МОЗ радять обрати лікаря для дитини та пройти профілактичний огляд. «Отримайте довідку для школи й корисні поради від вашого лікаря про профілактику хвороб у навчальному закладі. Якщо ви ще не обрали свого лікаря і не підписали декларацію з педіатром чи сімейним лікарем для дитини, то саме час це зробити», — наголосила Супрун. Разом з тим, перед початком навчального року слід зробити необхідні щеплення. Визначити майнооптимальший час уведення вакцин можна за допомогою Календаря профілактичних щеплень, який можна знайти в мережі Інтернет.

І ще дуже важливо — психологічно налаштувати дитину до нового навчального року.

Лілія ПАТНЮК.

«Благодійні внески» у школі

Безоплатна середня освіта в Україні гарантована Конституцією, і будь-які форми тиску на батьків школярів щодо сплати ними коштів є неприпустимими. Відповідний лист керівникам закладів середньої освіти та керівникам місцевих органів управління освітою розміщено на сайті Міністерства освіти і науки.

«Жоден нормативно-правовий акт в Україні не передбачає і не може передбачати можливість впровадження у державних чи комунальних закладах загальної середньої освіти освітньої програми за умови обов'язкового придбання за кошти батьків відповідних робочих зошитів, підручників чи інших матеріалів. Отже, будь-які форми тиску на батьків щодо сплати ними коштів чи їх примушування до придбання робочих зошитів, підручників, посібників, хрестоматій, телевізорів, комп'ютерної техніки, здійснення ремонтів у класах тощо для реалізації освітньої програми закладу освіти та досягнення учнями результатів навчання, визначених державними стандартами загальної середньої освіти, є прямим порушенням положень Конституції і законів України, та є неприпустимими», — йдеться у листі за підписом міністра освіти та науки Лілії Гриневич.

У Міністерстві зазначили, що відповідно до статті 53 Конституції держава забезпечує доступність і безоплатність повної загальної середньої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Крім того, відомство нагадує про рішення Конституційного Суду від 4 березня 2004 року № 5-рп/2004 у справі про доступність і безоплатність освіти: «Безоплатність освіти як конституційна гарантія реалізації права на освіту означає можливість здобуття освіти в державних і комунальних навчальних закладах без внесення плати у будь-якій формі за освітні послуги визначених законодавством рівня, змісту, обсягу і в межах тих видів освіти, безоплатність яких передбачена частиною третьою статті 53 Конституції України... Виходячи з положень частин другої, третьої статті 53 Конституції України, за якими повна загальна середня освіта є обов'язковою і безоплатною, витрати на забезпечення навчально-виховного процесу в державних і комунальних загальноосвітніх навчальних закладах здійснюються на нормативній основі за рахунок коштів відповідних бюджетів у повному обсязі».

Рішення Конституційного Суду є обов'язковим до виконання на території держави, остачним і не може бути оспорене, наголосили у МОН.

Окрім цього, відповідно до пункту 3 частини 1 статті 1 Закону України «Про освіту» безоплатна освіта — це освіта, яку здобуває особа за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів згідно із законодавством.

Також безоплатними мають бути і підручники, в тому числі й електронні, посібники для учнів та педагогічних працівників.

Водночас, як повідомили у МОН, відповідно до частини 1 статті 79 Закону про освіту джерелами фінансування закладів освіти можуть бути, у тому числі, добровільні внески у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від підприємств, установ, організацій, фізичних осіб.

«Але варто зазначити, що батьки можуть надати допомогу виключно з власної ініціативи та на добровільних засадах відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації», — наголошується у листі. При цьому уточнюється, що рішення про благодійну допомогу батьки повинні приймати як самостійно, так і разом з іншими батьками. Колегіальні рішення про надання благодійної допомоги школі також не можуть бути примусовими.

Окремо у МОН нагадали, що директори шкіл зобов'язані «не лише не допускати будь-яких проявів дискримінації дітей та їх батьків за будь-якою, у тому числі майновою ознакою, а й реагувати на кожен факт тиску на батьків учнів щодо їх примушування до вибору конкретної освітньої програми чи придбання для її реалізації за кошти батьків різних навчальних матеріалів».

Дитячі проблеми: поради батькам першачків

Питання безпеки дитини багато в чому залежить і від стосунків з батьками.

Багато хто вважає, що у дітей і проблеми дитячі, але для дитини те, що відбувається у неї в житті, є суттєвим. І батьки мають враховувати це. **Перша і головна порада — встановити довірливі стосунки.** На жаль, вони швидко втрачаються, коли дитина бачить, що ніхто не цікавиться її життям. Якщо є довіра, то все інше можна сформулювати.

Наступний чинник — інформація. Потрібно говорити не тільки про те, що можуть бути небезпечні чи неприємні ситуації і люди, але і про те, що це може відбуватися поряд з нами. Потрібно, щоб дитина постійно розповідала про те, що відбувалося в школі. Особливо перші два-три місяці, коли відбувається адаптація до школи. Обговорюючи з дитиною питання безпеки, не потрібно її лякати. Також варто враховувати вікові особливості. Наприклад, дітям молодшого віку можна запропонувати свої «пароль», який дитина може сказати, якщо незнайома особа запропонує їй кудись піти.

Окрім того, дитині, яка йде в перший клас, необхідно пояснити, скільки часу і де вона буде проводити, скільки часу і де вона буде проводити, в яких випадках телефонувати батькам. Також важливо, щоб дитина знала номери телефонів батьків.

Батьки повинні звернути увагу на те, які стосунки виникають у дитини з вчителями,

а також поза школою. Батьки мають занепокоїтися, якщо дитина нервує, закривається, не хоче йти в школу, виходити з дому. Тобто, вона відчуває агресію цього світу і не хоче з ним спілкуватися. Ще один прояв — коли дитина починає поводитися агресивно стосовно батьків, однокласників, друзів. Ще гірше, коли дитина замикається і переходить на віртуальне спілкування зі світом.

Питання безпеки — це перш за все питання безпеки та уваги до своєї дитини. На жаль, зараз багато хто з батьків вважає, що школа забезпечує і навчальний процес, і виховання. Натомість саме звички і навички, які сформовані в сім'ї, більше визначають поведінку дитини, зокрема і в небезпечних ситуаціях.

Які знання та вміння повинен мати вчитель початкових класів

Професійний стандарт вчителя початкових класів став першим профстандартом в Україні, який затвердили на національному рівні.

У документі чітко визначено перелік функцій вчителя: планування і здійснення освітнього процесу; забезпечення і підтримка навчання, виховання і розвитку учнів в освітньому середовищі; рефлексія та професійний саморозвиток; проведення педагогічних досліджень; надання методичної допомоги колегам з питань навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів початкових класів закладу загальної середньої освіти; узагальнення власного педагогічного досвіду та його презентація педагогічній спільноті; оцінювання результатів роботи вчителів початкових класів закладу загальної середньої освіти.

«У цьому документі немає розмитих формулювань. Й це дуже важливо, адже ми дали абсолютно новий інструмент і для роботодавців, і для університетів, що готують майбутніх педагогів», — отримав міністерство освіти і науки України Лілія Гриневич.

Наприклад, **стандарт може використовуватися для оцінювання кваліфікації вчителя під час прийняття на роботу, атестації чи сертифікації, присвоєння категорії тощо.**

Натомість виші отримали своєрідну «дорозну карту» того, яких фахівців вони мають готувати.

Юридична консультація

**Пане міністре, 2 роки відслужив в зоні АТО.
Знаю, що можу отримати земельну ділянку.
Куди звертатися?****На які наділи мають право захисники
Вітчизни?**

Учасники бойових дій та особи, прирівняні до них, мають право на спеціальне відведення у власність або користування земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва (для городництва — у користування). У межах норм безплатної приватизації (передачі) земельні ділянки передають у власність у таких розмірах:

- 1) для ведення садівництва — не більше 0,12 га;
- 2) для ведення особистого селянського господарства — не більше 2,0 га;
- 3) для будівництва і обслуговування житлового будинку в селах — не більше 0,25 га, в селищах — не більше 0,15 га, в містах — не більше 0,10 га.

**Куди звертатися для отримання
земельної ділянки?**

Учасникам АТО необхідно звернутися з клопотанням до органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки у власність або користування:

- сільської, селищної, міської ради (якщо питання стосуються земель комунальної власності відповідних територіальних громад);
- обласні, районні ради передають земельні ділянки у власність або у користування з відповідних територіальних громад для всіх потреб;
- районні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності у власність або у користування у межах сіл, селищ, міст районного значення для всіх потреб (за межами населених пунктів земельні ділянки для городництва, ведення садівництва, ОСГ та будівництва індивідуального житлового будинку вони не передають);
- обласні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності у власність або у користування у межах міст обласного значення та за межами населених пунктів, а також земельні ділянки, що не входять до складу певного району, або у випадках, коли район-

на державна адміністрація не утворена, для всіх потреб;

• Головного управління Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру в області (якщо питання стосується земельних ділянок для ведення садівництва або особистого селянського господарства державної власності).

Кабінет Міністрів України приймає рішення щодо передачі (надання) земель державної власності, зокремого парцелі, багатородних лісів для несільськогосподарських потреб, лісів для негосподарських потреб, а також земельних ділянок природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного призначення та особливо цінних земель.

Які вимоги до клопотання

У клопотанні зазначають цільове призначення земельної ділянки та її орієнтовні розміри (в межах норм).

До клопотання додають:

- 1) графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування заземельної ділянки (наприклад, місцепозначення з кадастрової карти);
- 2) копію паспорта та копію ідентифікаційного номера;
- 3) документ, що посвідчує участь в АТО (посвідчення, довідка).

Чиновникам забороняється вимагати додаткові матеріали до клопотання.

Рішення про надання дозволу на розробку проекту землеустрою або про мотивовану відмову має бути ухвалене в місячний строк.

Що може бути підставою для відмови?

Лише невідповідність місця розташування об'єкта вимог законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації, схем землеустрою, техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, затверджених у визначеному порядку.

**Куди звертатися, щоб
отримати детальну
консультацію?**

Консультацію з цих питань ви можете отримати в Головному управлінні Держгеокадастру у Тернопільській області за адресою: м. Тернопіль, вул. Лисенка, 20 А, тел. 52-23-49 та в Головному територіальному управлінні юстиції у Тернопільській області за адресою: м. Тернопіль, вул. Грушевського, 8, тел.: 52-22-92, 52-90-81.

Інформує служба «101»

**Спалювати стерню
— заборонено!**

Після завершення збирання зернових культур мають місце непоодинокі випадки спалювання стерні, що призводить до значного забруднення атмосферного повітря, погіршення якості земельних ресурсів, завдає великої шкоди довкіллю, загрожує виникненням лісових пожеж та загорянням житлових будинків.

Сільгоспідприємства та громадяни, незважаючи на заборони, щороку спалюють на полях стерню або солому. І мало хто замислюється насамперед, воно це може перекинутися на розташовані поруч житлові й господарські будівлі, сади. Випалювання стерні спричиняє велику кількість диму, що призводить до виникнення запальних захворювань органів дихання та зору, серцево-судинної системи. Це також негативно впливає на стан навколишнього природного середовища — знижує родючість ґрунтів, порушує їх структуру, зменшує протиерозійну стійкість, забруднює атмосферне повітря.

Спалювання сухої трави та рослинних залишків без дозволу відповідних органів заборонено законодавством України. Відповідальність за порушення передбачена Кодексом України про адміністративні правопорушення і тягне накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподаткованих мінімумів, а на посадових осіб — від п'ятдесяти до сімдесяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян (ст.77-1 КУпАП).

Крім того, у разі притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності враховують всі обставини правопорушення та тяжкість його наслідків, оскільки статтею 245 Кримінального кодексу України за знищення або пошкодження лісових масивів, зелених насаджень навколо населених пунктів, вздовж залізниць, а також стерні, сухих дикоростучих трав, рослинності або її залишків на землях сільськогосподарського призначення вогнем чи іншим загально-небезпечним способом передбачення кримінальній відповідальності. Виношні карються штрафом від трьохсот до п'ятисот неоподаткованих мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років. Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей, масову загибель тварин або інші наслідки, караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років.

Тернопільський районний відділ управління ДСНС України у Тернопільській області наголює: для управ, щоб запобігти пожежам від палаючої трави або стерні, слід завчасно проводити роботи щодо створення протипожежних смуг, постійно очищувати території від сухої трави і займисте сміття.

Тернопільський районний відділ управління ДСНС України у Тернопільській області

Податкові новини

**Для РРО запроваджено
експериментальний проект**

Державна фіскальна служба спільно з Міністерством фінансів України розпочала пілотний проект щодо впровадження інноваційних технологічних рішень для реєстрації розрахункових операцій (РРО), який триватиме до кінця 2019 року.

Новітня модель програмних та/або програмно-технічних комплексів — це технологічне рішення для реєстрації розрахункових операцій у сфері торгівлі (у тому числі торгівлі з використанням Інтернету), громадського харчування, купівлі-продажу іноземної валюти, торгівлі через автомати з продажу (надання) товарів (послуг), надання пасажирів та інших послуг з приймають готівку для подальшого застосування РРО.

Така новітня модель передбачає запровадження альтернативи касовим апаратам — замість традиційних РРО, надана можливість використовувати мобільні телефони, планшети, ноутбуки та інші сучасні засоби комунікації.

Учасниками експериментального проекту є виробники (постачальники) та користувачі новітніх моделей проектів, які виявляють зацікавленість щодо участі в експериментальному проекті. Нова інформаційна система передбачає online-реєстрацію персональних комп'ютерів, планшетів, смартфонів без подання до контролюючих органів будь-яких паперових документів та не потребуватиме абонентської плати за користування нею.

Експеримент законодавчо підкріплений Постановою Кабінету Міністрів України від 13.06.2018 № 472 "Про реалізацію експериментального проекту щодо реєстрації та експлуатації новітніх моделей програмних та/або програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій".

Детальніше — у Центрі обслуговування платників за адресою: вул. Білецька, 1. Тел. для довідок 43-46-10.

Пенсійний фонд

Шановні підприємці!

Тернопільське об'єднане управління Пенсійного фонду України повідомляє, що згідно з даними реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування та відповідно до інформації Державної фіскальної служби, деякі підприємці мають значну заборгованість зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Страховий стаж за періоди підприємницької діяльності, за які не сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, у таких випадках враховується до страхового стажу.

Відповідно до статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV, (страховий стаж — період, протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок).

Із прийняттям Закону України від 03.10.2017 № 2148-VIII, яким внесено зміни до статті 26

ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», вимоги до страхового стажу зросли. Тобто, тепер виходити на пенсію можна не лише з огляду на вік, а й потрібно мати ще й відповідний стаж. Із 1 січня 2018 року мінімальна його тривалість має бути 25 років, а до 2028 року зростає до 35 років.

З 1 січня по 31 грудня 2018 року страховий стаж, не менший 25 років, в подальшому необхідний страховий стаж буде збільшуватися щорічно на рік;

- у 63 роки — особи, які мають страховий стаж, не менший 25 років, в подальшому необхідний страховий стаж буде збільшуватися щорічно на рік;
- у 63 роки — якщо страховий пенсійний стаж менший 25 років, але більший ніж 15. Тобто вийти на пенсію до 31 грудня 2018 року можна за наявності страхового

стажу від 15 до 25 років. Відповідно, у 2019 році — від 16 до 26 років; в 2020 році — від 17 до 27 років і т.д. Щорічно необхідний стаж буде збільшуватися на один рік до 2018 року.

З 1 січня 2018 року по 31 грудня 2020 року особам, які досягли пенсійного віку і не отримали необхідний страховий стаж, будуть призначати тимчасову державну соціальну допомогу за умови наявності не менше 15 років страхового стажу.

Просимо погасити заборгованість зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та подбати про свій страховий стаж.

Ніна БАНЗЕРУК, перший заступник начальника ТО УПФУ Тернопільської області

Традиції

У дружньому колі з музикою і розвагами 12 серпня у Підгородньому відсвяткували потрійне свято — День села, прийдешній День незалежності та підписання 6 серпня розпорядження голови Тернопільської ОДА про створення Підгороднянської ОТГ, що, власне, можна вважати днем створення громади.

Спільними зусиллями працівників сільського клубу, сільради, депутатського корпусу та громади вдалося організувати масштабне свято для душі, яке надовго запам'ятається всім, хто завітав у Підгороднє минулої неділі.

*Село моє, для мене ти єдине,
Криниця чиста з саду вигляда,
Хатина біла, сонях біля тину —
Така моя ти, батьківська земля...*

«Ми — одна українська родина»

З хлібом-сіллю на українському рушникові зустрічали тут дорогих гостей із шести сіл, жителі яких прийняли рішення про створення нової Підгороднянської ОТГ. Так, щирими оплесками учасники святкового дійства зустріли делегації із сіл: Драганівка на чолі з головою Сільради Анатолієм Борухом, Почапинці і Забойки (сільський голова — Марія Палига), Домаморич (очільник — Олег Ладика), Довжанка (сільський голова — Олег Ткач), а також Великої Ходачкова Козівського району на чолі з сільським головою Борисом Павленком.

За давньою українською традицією кожна добру справу розпочинають із молитви. Тож спершу пароху церкви Різдва Пресвятої Богородиці, отцю Івану Чайківському, який поблагословив свято. Присутні спільно

помолилися за мир в Україні, за розквіт і розвиток нашої держави.

А далі на гостей чекала насичена культурно-мистецька програма, смачне чагування, різноманітні розваги. Словом, цікаво було і дорослим, і малим. Урочистості та святковий концерт відбувалися в центрі села, на дитячому майданчику, який так облюбували місцеві, вважаючи його справжньою окрасою Підгороднього.

Святковий настрій гостям створювали запрошені аматорські ансамблі та артисти: вокальне жіноче тріо «Сузір'я» у складі Тетяни Лоїк, Ганни Хоми та Світлани Мурзи, Владислав Підлісний, Світлана Гуцуляк, Святослав Чайківський.

Сповнені щирих емоцій поетичні рядки читали Юлія Лукачат та Юлія Гуцуляк. Пісню вітали дзвінкоголосі гості із сусідніх сіл: Наталя Станіславчик із с. Довжанка, дівочий ансамбль клубу с. Драганівка «Намустець», директор БКА с. Таємнички Алла Лодаями студентка ТОДМУ ім. С. Крушельницької, бандуристка Оксана Гіжовська (с. Домаморич). Дотепним українським гумором тішили присутніх художній керівник с. Забойки Іванна Басіста та гурт «Бабоньки» клубу с. Великий Ходачків. Шквал оплесків зривали заслужений артист України, автор та виконавець власних творів, улюбленець публіки Василь Хлисту́н і його дочка Ірина Хлисту́н, лідер відомого гурту «Світозарі» Ігор Яснюк, а також ансамбль «Збруч» Тернопільської обласної філармонії (мистецький керівник Василь Ірмічук).

До сліз зворушила присутніх пісня «Плакала калина» у виконанні ведучої свята, головного спеціаліста відділу культури Тернопільської РДА Любові Шарган.

Тим часом учасників дійства частували козацьким кулішем, що його за власним рецептом у великому казані готували місцеві газди — Олександр Петров та Віктор Мельник, і смачнючим українським борщем, приготованим Євгеном Ступінською. Поряд працювала виїзна торгівля з різними смаколиками та сувенірним крамом, а малечу розважали аніматори.

Сільський голова Сергій Чапрак зауважив, що Підгороднє — це велика і дружна родина, які своєю щоденною невтомною працею примножують славні здобутки нашого краю, чия відданість та любов до рідної землі заслуговують на глибоку повагу.

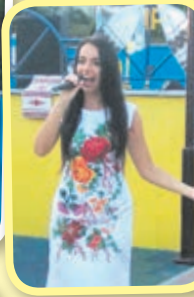
«День села — це свято, яке єднає всіх жителів нашої громади, пов'язує минуле, сьогодення та майбутнє. Історія кожного села є часточкою історії нашої держави. А її, відомо, творять добрі, щирі, працюючі люди. Саме вашими спільними зусиллями створюється неповторний образ села Підгороднє, зберігається його історія та закладається майбутнє. Адже успіхи села

— це, перш за все, успіхи його жителів. Особлива шана та подяка сьогодні людям старшого покоління, чия мудрість та життєвий досвід допомагають молодим розвивати рідне село та підтримувати славні традиції свого народу», — зазначив у вітальному слові головний організатор святкового дійства Сергій Чапрак.

...Про те, що у Підгородньому забава, було чути навіть у Тернополі. Адже таким і має бути справжнє свято дружної громади: веселе, гучне, з музикою, пісню та душею, як і заведено у нас в Україні.

Лілія РАТНЮК.

Мешканці села пишаються своїм селом, адже впродовж останніх років воно змінилося на краще. Впевнені — не останню роль у цьому відіграв теперішній сільський голова, у якого амбіції справжнього господаря, ймовірно, закладені генетично.

«Коліс сільського вїтом у Підгородньому був Ілля Ількович Чапрак, дідуся теперішнього голови. Це була неперевершена особистість, людина, яку поважали, до думки якого дослухалися. Він вмів навести лад у селі. Так само й Сергій Володимирович, у якому багатомітний вплив риси характеру, що були притаманні дідусяві. Він зміг згуртувати навколо себе людей, у яких ніде не було життєвого самоврядування, — каже завідувач клубу села Підгороднє Людмила Квасниця. — Принагідно хочу подякувати і Сергію Володимировичу, і всім, хто долучився до організації нашого дійства. Свято ще триває, а ми разом із художнім керівником Тетяною Лоїк вже обговорюємо ідеї на наступний рік.»

Традиції

День села в Гаях-Шевченківських

Розпочали його поединком з футболу між ветеранами та молодіжною збірною села. Далі свяченослужителі та о. Тарасій відслужили молитву за Україну. Привітав присутніх зі святом та вручив символічні подарунки почесним жителям — Зіновію Степановичу Середюку, Михайлу Миколайовичу Слободану, Івану Степановичу Буряцькому та Олександрі Юрійовичу Мальцеву — перший заступник голови Тернопільської обласної ради Василь Деревляний. Слово брав і сільський голова Богдан Мрич. Завітали на урочистості заступник голови Байковецької об'єднаної територіальної громади Микола Дума.

Організатором святкового дійства була Тетяна П'ятничка, а ведучою — неперевершена Зоряна Вовк.

Порадували земляків своїм співом учасники зведеного хору греко-католицької та православної церков «Провано», учні та солісти хорового класу музичної школи.

Окрасою свята стали виступи заслужених артистів Андрія Підлужного, Володимира Трача, заслуженого артиста естрадного мистецтва Юрія Футуйми.

Жахи глядачів жвавили рушляків Юлія Пришляк та Юлія Перець.

Дарували своє мистецтво односельцям місцеві трієсті музики, сім'я Растворових, у якій всі діти грають на музичних інструментах і співали на музичних інструментах.

Солістка КСТ «Мальви» Ірина П'яничук приїхала привітати гаївчан зі своїм колективом. Виступили також танцювальні колективи «Anotherway», «FashionGirls» танцювальної школи «StarDance», «BestOfTheBest», а також гаївчанка Анастасія Копінська.

Веселили учасників дійства гурт «Жартівники» у складі Ірини Гетьман та Галини Білоус.

Виставку своїх робіт організував талановитий житель Гаїв-Шевченківських Сергій

Кузнецов. Його роботи з металу відомі як в Україні, так і за її межами.

А чують художник Павло Шачко порадував своїми картинками.

Тернопільська пивоварня «Опілля» пригощала гаївчан смачними шашликами, пивом та іншою смакоту, а сім'я Лютковських — морозивом.

Звукове та сценічне забезпечення — від музичного центру «Бастер».

Святкове дійство завершилось дискотекою.

Час місцевий

Найцінніший скарб — здоров'я

Найбільший дар — це здоров'я! Та воно потребує турботи протягом усього життя, особливо у старшому віці. А літні люди — це скарбниця досвіду та знань, їм необхідний належний догляд, розуміння їх фізичного та психологічного стану. У центральній бібліотеці району, що у Великих Бірках, 10 серпня відбулася година спілкування «Поради лікаря» для одиноких та літніх людей за участю медичних працівників районної лікарні.

Співорганізатори заходу — працівники Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Ольга Богданівна Іванців, Марія Степанівна Давидова, Ірина Михайлівна Крицак.

Захід відбувся у формі неформального спілкування: завідувачка відділу обслуговування бібліотеки Олександра Лісовська відрекомендувала запрошених, розповіла про інновації у роботі бібліотеки, презентувала виставку літератури «Про своє здоров'я дбайте!», запросила до перегляду відеороликів «Будь здоровий!» та «Жива історія мого села».

Олександра Михайлівна запропонувала доставку бібліотечної послуги — доставку книжок одним чи двома людьми з обмеженими можливостями додому.

Віталій Сахан, заступник головного лікаря райлікарні з лікувальної роботи акцентував на впровадженні медичних реформ, навів приклади з досвіду реформування медицини в інших країнах, зокрема в Польщі, Чехії, а також наголосив на необхідності профілактичних медичних оглядів, особливо для жінок та старших людей.

Постійний читач центральної бібліотеки, неодноразовий учасник бібліотечних проєктів, конкурсів, модератор медичних онлайн-консультацій, сімейний лікар Тернопільської районної лікарні Володимир Мацелюх розповів, як піклуватись про здоров'я, щоби почуватися бадьорим. Адже якщо людина активна, сповнена надій, не втраїла інтерес до життя, не відкрила для неї — поняття умовне. Люди, які продовжують навчатися, — відкриті до всього нового, повільніше старіють і зберігають ясність думок, — зазначив Володимир Євменов.

Присутні отримали відповіді на запитання, які їх цікавили, переглянули книги про секрети довголіття, лікарські рослини, народну та традиційну медицину.

Також жваво обговорили презентацію відеоролика, створеного працівниками бібліотеки в рамках проєкту «Жива історія мого села». Це трагічні спогади жителями

Великих Бірок Дарії Пелеш, реабілітованої, дочки учасника УПА Вертепаного В.Ф., ушасненої на Далекий Схід з родиною у 1948 р.

Учасники заходу поділились своїми спогадами про історію селища Великі Бірки з метою збереження історичної та культурної спадщини рідного краю.

Хороший настрій панував під час гостинного чаювання. Лунали українські народні пісні у виконанні тріо у складі Людмили Берези, Тетяни Гончар, Людмили Івасечко під супровід акордеона.

У бібліотеці завжди відкриті двері для людей поважного віку. Спілкування допомагає їм переборити почуття самотності, невпевненість у собі та своїх силах, повертає їм віру в себе, адже книга має унікальну здатність лікувати душу і тіло.

Від щирого серця побажали учасникам заходу здоров'я і довгих років життя, щоб золота осінь була щасливою, а щодень — веселим і приємним.

Людмила ГНАТИШИН, бібліотекар Тернопільської центральної районної бібліотеки.

Музей журналістики живе

Музей журналістики у селі Баворів Великогаївської об'єднаної територіальної громади відкрили у грудні минулого року. З цього часу експозиція поповнюється новими матеріалами про минуле та сьогодення. Зрозуміло, що у двох невеличких кімнатках, у яких розташований музей, незабаром стане тісно. Тож доведеться облаштовувати інші. Тому нині у приміщенні сільської ради тривають ремонтні роботи, щоб, зокрема, розширити і музей.

Ентузіастів відкриття третього у світі та першого в Україні музею журналістики тішить, адже тут часто відбуваються екскурсії, зустрічі творчої інтелігенції, цікаві заходи з участю школярів і студентів.

8 серпня сюди завітали працівники та підопічні Тернопільського районного центру надання соціальних послуг, жителі Баворова та навколишніх сіл.

Про історію Баворова й журналістики, його видатних вихідців, журналістів, які пишуть вітнісі громади, розповіла староста Надія Салабай.

Поезію Лесі Українки українською, італійською та англійською

мовами прочитала юна Софія Лоренцо з Італії — дочка та онука вихідців з Баворова та Тернополя,

яка приїхала у село на канікули.
Галина ЮРСА — ТРР «Джерело».
Фото автора.

Table with 1 column: ПОНЕДІЛОК 20 СЕРПНЯ. UA: ПЕРШИЙ. 06.00 Д/с «Спільноти тварин». 09.40 М/с «Гон».

Table with 1 column: ВІВТОРОК 21 СЕРПНЯ. UA: ПЕРШИЙ. 06.00,19.25 Д/с «Спільноти тварин». 09.40 М/с «Гон».

Table with 1 column: СЕРЕДА 22 СЕРПНЯ. UA: ПЕРШИЙ. 06.00,19.25 Д/с «Спільноти тварин». 09.40 М/с «Гон».

Table with 1 column: ЧЕТВЕР 23 СЕРПНЯ. UA: ПЕРШИЙ. 06.00,02.00 «Вони боролись до загибу».

Table with 1 column: П'ЯТНИЦЯ 24 СЕРПНЯ. UA: ПЕРШИЙ. 06.30 «Микола Руденко. Формулу життя знайдено».

Table with 1 column: СУБОТА 25 СЕРПНЯ. UA: ПЕРШИЙ. 06.00,10.00 Хто в домі хазяїн? 09.30 М/с «Гон».

Table with 1 column: НЕДІЛЯ 26 СЕРПНЯ. UA: ПЕРШИЙ. 12.40 Енейда. 13.35,00.05 Д/с «Китайський живопис».

Життя як воно є

Я продовжую жити

Сьогодні 10 серпня. Надворі літо. Літо, яке забрало в мене Богдана.

Доля звела нас випадково. Ми познайомилися у потязі. Той день пам'ятаю, наче це було вчора. Я з двома важкими валізами зайшла у купе, присіла на нижню полицю, щоб відсалатися. В пам'ять врізалася помаранчева шторка, яка хиталася від легенького вітру, і цей вітерець так ніжно дмухав в обличчя... Я замружила очі від насолоди і не помітила, як він увійшов у купе. Зреагувала тільки, коли привітався. Ми познайомилися, і вже тоді щось прошепотіло в душі, що це не остання наша зустріч.

Ми жили разом вже три роки і мріяли про дитину. Я хотіла, щоб у нашого первістка були голубі оченята і ямочки на щоках – як у чоловіка. А він хотів, щоб наші діти були розводили руками: ніяких відхилень не знайшли. Але лікування прописали. Не дуже розуміла, навіщо мені приймати ліки, якщо я здорова, але виконувала всі поради, молилася Богу і сподівалася на диво. Так ми і жили — у коханні й сподіваннях. І наші надії таки справдилися, але зовсім не так, як ми цього хотіли...

Одного дня я пішла з роботи раніше. Богдан мав приїхати о 7-й вечора. Була вже 8-ма, а чоловік не повертався.

У Богдана була своя ріелторська контора, я працювала секретарем у будівельній фірмі. Якось коханий запропонував мені звільнитися і перейти працювати у його агентство. Якийсь час я не наважувалася: чи впораюся, адже мало що знала про роботу ріелтора. Але через місяць погодилася, щоб іноді і вдень, і вночі. Ми настільки щасливі, що іноді аж страшно ставало: а раптом однієї миті цей світ зруйнується – світ злагоди і такого неймовірного кохання.

Ми жили разом вже три роки і мріяли про дитину. Я хотіла, щоб у нашого первістка були голубі оченята і ямочки на щоках – як у чоловіка. А він хотів, щоб наші діти були розводили руками: ніяких відхилень не знайшли. Але лікування прописали. Не дуже розуміла, навіщо мені приймати ліки, якщо я здорова, але виконувала всі поради, молилася Богу і сподівалася на диво. Так ми і жили — у коханні й сподіваннях. І наші надії таки справдилися, але зовсім не так, як ми цього хотіли...

Одного дня я пішла з роботи раніше. Богдан мав приїхати о 7-й вечора. Була вже 8-ма, а чоловік не повертався.

На серці стало неспокійно — він завжди попереджав, якщо мав десь затриматися. Мобільний не відповідав, я не знаходила собі місця, серце калатало, як навіжене, руки тряслися. У мене вже не залишилося сумнівів, що з раптом задзвонив мобільний. Тремтячими руками натиснула на кнопку. «Ви дружина Богдана М.? Приїздіть у 3-ю лікарню, вашого чоловіка збила машина». Я була на місці вже через 10 хвилин — розхристана, вся в сльозах, сама на себе не схожа. З'ясувалося, що коли Богдан повертався додому, його забив мікроавтобус, який на величій швидкості проїхав над ним. Травми виявилися майже несумісними з життям: 16 переломів різних частин тіла, травма мозку і пошкодження хребта.

Минув місяць, а Богдан все ще був непритомний. Я вимолила у лікарів дозвіл, щоб постійно бути поряд із ним. Днювала і ночувала біля його ліжка, боячись заснути – а раптом отямиться? Цілувала його нерухоми губи і молилася...

Останнім часом у мене часто паморочилося у голові.

Ми з Іннкою та Андрійком прийшли на цвинтар. Підхожу до могили, цілую пам'ятник, дивлюся у такі знайомі і рідні очі на фото, знову плачу...

Спочатку я списувала це на втому і недосипання, а потім пішла до лікаря. Виявилось, що вже другий місяць вагітна. Йшла вулицею і не могла стримати сліз. В душі щеміло. «Чому це сталося саме тепер, коли Богдан у такому стані?» — думала я, не розуміючи, радіти мені, чи плакати. Душу розривало навпіл...

Ще три місяці Богдан пролежав у лікарні, поки зміг повернутися додому. Він був слабкий, але такий рідний, і головне — поруч. Ми вибирали ім'я для дитини і з нетерпінням чекали на її появу на світ.

Восени народилася Інночка. Коли їй виповнилося два народився Андрійко. Чоловік не міг надивитися на нього — його очі аж світилися любов'ю до сина. Здавалося, вже не може статися нічого, що ми не змогли б пережити. Але знову не просто пролунав грім, а задзвеніли дзвони. Одного разу мій коханий Богдан ліг спати і вже не прокинувся... Розрив мозкової артерії — наслідок старої травми...

Жити треба було, але не хотілося. Цього разу у мене не було надії, виправити щось було неможливо. Мій світ розбився на шматки. Я плакала і кидалася на стіни, скавуділа, неначе собака. Діти боялися до мене підходити, про них турбувалася мама, яка переїхала до нас одразу після похорону. Поховавши Богдана, я поховала себе.

Отямилася, коли дочка захворіла на пневмонію. Мати увійшла до моєї кімнати, сіла поруч і тихенько вимовила: «Змирися і живи далі, ти дітям потрібна. Вони живі в матері!» Промовила і вийшла...

Я замислилася. Коли я востаннє обнімала дітей, розмовляла з ними? Кинулася до доньки з сином. Міцно пригорнула до себе. Вперше прибрала в квартирі, приготувала їсти...

Мій біль нікуди не подівся. І ніщо в житті не змусить мене забути Богдана. Але я продовжую жити. І намагаюся бути щасливою, наскільки це можливо.

Софія БЕРЕЗНЕВА.

Цікаво знати

Родинні радості: українці розказали, що робить їх щасливими

Найбільше радості у житті українцям приносять родина (74%), діти (63%) та друзі (49%). А також подорожі (30%), спілкування з природою (30%), гроші (29%), музика (27%), робота (25%), домашні тварини (24%), подарунки (22%).

Крім усього, майже кожному п'ятому українцю приносять радості відпустки/канікули, книжки, Інтернет, перегляд телепрограм, їжа, секс, заняття спортом.

Кожному шостому — кіно, дні народження, молитва, шопінг. Майже кожному десятому — театр, танці, перемоги улюбленої команди чи усамітнення.

Тільки 1% українців зазначили, що їм нічого не приносить радості.

Аналіз вікових груп засвідчив, що старші люди відчувають більше радості від перегляду телепрограм, порання по господарству та молитви. Респондентам середнього віку більше радості приносять діти та робота. Молоді — друзі, гроші, музика, їжа, секс, спорт, кіно, шопінг, танці, навчання.

Жінкам більше радості дарує родина, діти, природа, подарунки, книжки, шопінг,

танці, співи, театр, домашнє господарство, молитва, усамітнення. А чоловікам — друзі, робота, їжа, Інтернет, секс, заняття спортом, кіно, перемоги улюбленої команди, алкоголь та азартні ігри.

Люди з вищими доходами відчувають більше радості майже від усього, окрім перегляду телепрограм та домашнього господарства.

Про це діти приносять радість усім респондентам, незалежно від рівня доходів.

Усміхніться

Дружина зустрічає чоловіка, який повернувся з роботи:

— Нарешті!
— А хіба я пізно прийшов?
— Я не про це. Нарешті тебе пахне пристойними жіночими парфумами.

— Алло! Кохана, це ти? Я купив квитки в театр!
— Чудово! Я вже починаю збиратися.
— Правильно робиш! Треба встигнути, квитки — на завтра.

— Галю, якщо ти не будеш їсти кашу, я покличу сирого вовка.
— Мамо, ти думаєш, що вовк її буде їсти?

Найважче для дружини моряка — це чекати. День за днем, година за годиною чекати.

Чекати, коли чоловік нарешті піде в море.

—Здрастуйте, це магазин килимів?
— Так.
— Мені в дитячу потрібно що-небудь не марке.

— Скільки дітей?
— Семеро.
— Краще заасфальтуйте.
— Тату, у мене для тебе гарна новина!
— Яка це новина, синку?
— Ти не даремно платив за страховку свого автомобіля!

Мудрість, перевірена часом

Притча для тих, кому важко

На життєвому шляху кожної людини зустрічаються негаразди і труднощі. Ми схильні сприймати їх із невдоволенням та скаржками. Мовляв, Всесвіт до нас немилостивий. А якщо настає так звана «чорна смуга», люди впадають в депресію від безсилля перед обставинами. Але чи треба ділити всі події на погані і хороші?

Один маленький хлопчик рано залишився сиротою. Йому дав притулок далекий родич, який був дуже жорстокою людиною. Він ображав дитину, бив, годував недоїдками, за найменшої провини зачиняв у сараї зі щурами. Якось після чергового жорстокого покарання бідний хлопчик не витримав і втік.

Він багато мандрував, жив на мізерні подачки, навіть крав, коли не було що їсти, а спав просто неба. Якось заснував на сході школи, яка славила своєю учителькою, про велику майстерність котрої поширювалися легенди. Саме він і дав притулок бідоласі. Хлопчик готовий був з радістю виконувати найбруднішу роботу, а мудрий учитель, бачачи старання дитини, почав навчати його таємницям бойового мистецтва.

Минуло чимало років. Хлопчик виріс і став хорошим фехтувальником, майстром. Старий учитель покинув цей світ, і школа перейшла у спадок сироті.

Одного разу майстер зі своїми учнями проїжджав повз рідні місця. Біля одного з будинків побачив немисного старого.

«Це і є той самий дядько, від якого я колись утік», — розповів він своїм учням. Ті негайно схопилися за мечі, бажаючи помститися краючнику за свого вчителя, але той зупинив їх.

«Не треба! — сказав він. — Це та людина, якій я зобов'язаний усім, що у мене є і що я вмю в житті. Який не ті кривди, які він мені завдав, ким би я став? Завдяки йому я знайшов свій шлях. А покарання до нього вже прийшло. Це — самотність».

Футбол | Друга ліга України

Перша звитяга «Ниви»

«Нива» – «Минай» 3:2
Голи: Литовченко (14, 65), Олексієнко (24) – Гегедош (22, пен.), Шпак (90+3).
«Нива»: Механів, Герт, Макогон, Мороз, Чорномаз, Кохман, Слоневський (Волошин, 77), Волохатий (Хруставка, 90+5), Кривий (Гатала, 50), Олексієнко, Литовченко (Залізняк, 88).

Перша перемога «нивівців» цього сезону вишла багатою на голи і тримала інтригу до фінального свистка. В матчі із закарпатським «Минаєм» тернополяни заслужили три очки та нарешті потішили вболівальників домашньою перемогою. Господарі вийшли вперед після швидкої атаки. Перехопивши м'яч біля власного штрафного майданця, Литовченко, Кернополя кинули у промислену Олексія Литовченка, Тернополя кинули у дальній кут – 1:0. У середині першого тайму арбітр призначив пенальті у ворота «Ниви», угодивши порушення правил стосовно Роберта Гегедоша. Сам постріл майстерно реалізував 11-метровий.

Проте цифри на табло міської стадіону дозволили змінитися. Роман Волохатий із довольної стійки головою скинув під удар Ігорю Олексієнку. Новачок тернопільського клубу, не роздумуючи, пробив зльоту і не помилився — кулястий удруге побував у сітці воріт закарпатців. Після перерви Литовченко оформив дубль, замкнувши головою подачу Андрія Герта – 3:1. За 5 хвилин до завершення основного часу призначив пенальті у ворота гостей, але Олексієнко схибив, влучивши у стійку. «Валідолу» додав і гол «Минаю» на 3-й компенсованій хвилині. Наступний поєдинок хлопці з Тернополя проведуть у суботу, 18-го серпня, на виїзді проти «Чайки» з Петропавлівської Борщагівки, що неподалік Києва.

За матеріалами офіційного сайту тернопільської «Ниви».

ФК «НИВА»
та
дитячо-юнацький
футбольний клуб
«ЧЕМПІОН»

ОГОЛОШУЮТЬ НАБІР

хлопців і дівчат від 4 років
для занять футболом та флорболом
під керівництвом
кваліфікованих тренерів

Довідки за телефоном
(096)-662-87-79

Тренування у
твоєму мікрорайоні!

Приєднуйся до команди
ЧЕМПІОНІВ!

Чемпіонат Тернопільської області

«Подоляни» — другі, «агронівці» — у фіналі

У поєдинку 11-го туру вищої ліги Тернопільської області футболісти «ДСО-Поділля» здолали ФК «Бережани» і вийшли на другий сходинку турнірної таблиці. Красивий за виконанням удар із 23-х метрів удався Артему Вітовичу – м'яч від стійки залетів у сітку воріт – 1:0. У другому таймі Станіслав Скибіцький, отримавши передачу на улюбленому лівому фланзі, обіграв по черзі бережанських захисників Андрія Бойчука та Дениса Мострянського і завдав точного удару в дальній кут воріт – 2:0.

Результати матчів 10-го туру вищої ліги Тернопільської області: «Логос» (Зборів) – «ДСО-Поділля», ФК «Вишнівець» – ФК «Бережани» 2:2, ФК «Козова» – «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ) 1:1, «Дністер» (Заліщики) – ФК «Тернопіль-ДЮСШ» 2:2. Матч 11-го туру: «ДСО-Поділля» – ФК «Бережани» 2:0.

Турнірне становище команд: «Агрон-ОТГ» (Великі Гаї, Тернопільський р-н.) – 25 очок (9 матчів), «ДСО-Поділля» – 18 (11), ФК «Бережани» – 15 (11), «Збруч-Агробізнес» – 15 (10), «Кристал» (Чортків) – 14 (9), «Колос» (Зборів) – 13 (10), ФК «Вишнівець» –

11 (10), ФК «Козова» – 9 (10), «Дністер» – 9 (10), ФК «Тернопіль-ДЮСШ» – 7 (10).

До речі, великогаївський «Агрон-ОТГ» вийшов у фінал Кубка Тернопільської області, обігравши за сумою двох матчів «Збруч-Агробізнес» – 3:1. Отож, «агронівці» вперше в своїй історії вийдуть у фінальну історію двобою, який традиційно відбудеться 24 серпня. Там вони поміряються силами з «ДСО-Поділля».

За матеріалами офіційного сайту Федерації футболу Тернопільської області.

Футбол | Чемпіонат Тернопільського району

Зміна лідера

Після несподіваної осічки під час зустрічі з командою Озерної втратив лідерство колектив з Івачева. Його переслідувачі зі Шляхтинців і Дубівців свої зустрічі виграли і, маючи у скарбничці по 31-му балу, посідають перші дві сходинки турнірної таблиці, випереджаючи на один пункт івачевських футболістів. 28 очок залишилось у представників Великих Бірок, які в напруженій боротьбі поступилися Шляхтинцям, котрі мають гру в запасі з командою Плотичі (24 пункти в активі). До слова, плотичька команда поступово скорочує відставання від четвертих лідерів. Дуєт аутсайдерів із Великого Глибочка і Білої програв, інші колективи налаштовуються на наступний сезон.

У першій лізі продовжує буксувати команда «Динамо-Красівка» (25 очок в активі і 4-те місце). Звітна зустріч із представниками Великих Гаїв не принесла радості вболівальникам. Вона завершилася миром, щоправда, зі скандалом і розмахуванням кулаками. В цій ситуації потрібен вердикт контрольно-дисциплінарного комітету Тернопільської районної федерації футболу.

Дует лідерів із Товстолуга (32 бали) і Мишковичів (29 пунктів) упевнено виграв. На 3-тє місце з 26-ма очками вийшов колектив із Байківців. Тож тут уся боротьба попереду, як і битва внизу турнірної таблиці, де чотири команди плекають надію залишитися в першому дивізіоні.

У другій лізі тріо лідерів із Чистилівців (26 балів), Стегниківців (25 очок) і Баворова (21 пункт) свої зустрічі виграли і продовжують заочний спір за право підвищитися в класі.

Не все втрачено і в четвірки переслідувачів, які хоч і поступають, але не значно. Тим паче, в усіх команд різна кількість зіграних матчів.

Результати зустрічей 12-го серпня:

- вища ліга: Плотича — Велика Березовиця 2:0, Шляхтинці — Великі Бірки 2:1, Дубівці — Соборне 5:1, Острів — Біла 5:1, Великий Глибочок — Прошова 0:1, Озерна — Івачев 3:3;
- перша ліга: Козлів — Кутківці 5:2, Великі Гаї — «Динамо-Красівка» 2:2, Мишковичі —

Білокірка 5:0, Товстолуг — Гаї-Шевченківські 4:1, Домаморич — Байківці 0:2;

- друга ліга: Чистилівці — Плотича-2 — Підгородне 3:1, Петриків — Лозова 1:2, Курники — Баворів 3:5, Товстолуг-2 — Стегниківці 1:3.

Юрій БУЧИНСЬКИЙ, заступник голови Тернопільської районної федерації футболу.

Турнірні таблиці станом на 13 серпня.

Вища ліга

№	Команда	І	В	Н	П	ТП	Р/М	О
1	Шляхтинці	14	10	1	3	0	39-13	31
2	Дубівці	15	10	1	4	0	43-27	31
3	Івачів	15	9	3	3	0	42-21	30
4	Великі Бірки	15	9	1	4	1	33-25	28
5	Плотича	14	8	0	5	1	31-22	24
6	Прошова	15	6	3	6	0	24-26	21
7	Острів	15	6	1	8	0	32-29	20
8	Озерна	15	5	3	7	0	34-35	18
9	Соборне	15	5	2	8	0	25-39	17
10	Велика Березовиця	15	4	4	7	0	26-34	16
11	Великий Глибочок	15	3	2	9	1	9-41	11
12	Біла	15	2	2	11	0	13-43	8

Перша ліга

№	Команда	І	В	Н	П	ТП	Р/М	О
1	Товстолуг	12	10	2	0	0	43-9	32
2	Мишковичі	12	9	2	1	0	40-14	29
3	Байківці	13	8	2	3	0	41-17	26
4	Динамо-Красівка	12	8	1	3	0	38-17	25
5	Великі Гаї	12	7	1	4	0	29-20	22
6	Білокірка	13	4	1	8	0	25-44	13
7	Гаї-Шевченківські	13	3	1	9	0	16-43	10
8	Кутківці	13	2	3	8	0	27-42	9
9	Козлів	13	3	0	10	0	19-51	9
10	Домаморич	13	2	1	9	1	21-42	7

Друга ліга

№	Команда	І	В	Н	П	ТП	Р/М	О
1	Чистилівці-Плотича-2	12	8	2	2	0	41-16	26
2	Стегниківці	10	8	1	1	0	26-10	25
3	Баворів	11	6	3	2	0	30-20	21
4	Лозова	12	4	4	4	0	30-27	16
5	Драганівка	10	4	3	3	0	27-18	15
6	Петриків	12	4	3	5	0	23-20	15
7	Підгородне	11	3	4	4	0	14-19	13
8	Товстолуг-2	12	2	0	10	0	15-53	6
9	Курники	12	0	4	8	0	21-43	4
10	Смиківці	0	0	0	0	0	0-0	0

Все буде смачно

Рулет — родзинка на тарілці з м'ясними стравами. Особливо, якщо він приготований власноруч. До речі, це досволі просто. Його можна зробити на будь-який смак: із м'яса, сала, сиру тощо.

М'ясо з викрутасами

Для вас — найбільш вдалі рецепти.

Сирно-м'ясний рулет

Інгредієнти: 200 г твердого сиру, 7 яєць, 5 ст. ложок манки, 200 г майонезу, 400 г фаршу, 1 цибулина, сіль, перець.

Приготування. Яйця збити, додати майонез, манку, тертий сир. Вилити масу на деко, застелене пергаментом. Випікати в духовці 10–15 хв.

Цибулю порізати кубиками і підсмажити на олії. Змішати з фаршем, посолити і поперчити.

На речений корж рівномірно викласти фарш і згорнути рулетом. Обгорнути його пергаментом і запікати в духовці 40 хв.

Рулет із сала по-білоруськи

Інгредієнти: 1 кг сала завтовшки 2 см, 4–5 зубків часнику, сіль, спеції (мелені кмин,

коріандр, чорний і червоний перець, зелень).

Приготування. Відокремити сало від шкірки. Посипати спеціями і сіллю, викласти пластом, обгорнути шкіркою, обмотати ниткою. Далі є два варіанти: загорнути у фольгу або покласти в рукав для запікання (виходить ніжніший). Поставити у розігріту духовку, запікати 1 год. 30 хв. Запечені рулети покласти на решітку, щоб стік зайвий жир. Віддати на решітку, щоб стік зайвий жир. Перед нарізанням зняти шкірку.

Рулет із рульки

Інгредієнти: 1 свиняча рулька (приблизно 1,3 кг або 800 г без кістки), 16 г солі (2% від ваги м'яса), 2 г чорного перцю, 2 г сухого часнику, 0,5 г аскорбінової кислоти (в ампулах або таблетках), 1 ст. ложка горілки.

Приготування. Рульку замочити на кілька годин у холодній воді, пошкрябати ніжом, надрізати поздовж, вирізати кістку.

Вирізати м'ясо (буде начинка), залишаючи частину на шкірці. Вирізане м'ясо порізати (можна додати шматочки сала або курячого філе), м'ясо на шкірці — понадрізати. Усе посипати сіллю і спеціями,

збризнути горілкою і розчиненою у воді аскорбіновою кислотою (для кольору).

Щільно згорнути рулетом, обв'язати міцною ниткою, щедро натерти сіллю. Загорнути у харчову плівку, покласти в холодильник на 3 дні.

Не знімаючи плівки, варити 3 год. Охолодити. Порізати тоненькими пластинками.

Рулет з рульки в мультиварці

Інгредієнти: 1,4 кг рульки, 3 лаврові листки, 2 цибулини, 3 зубки часнику, перець, сіль.

Приготування. Замочити рульку на 30 хв у холодній воді, ретельно пошкрябати ніжом, помити. Надрізати по всій довжині її вирізати кістку. Трощити доволі, поперчити, додати третій часник. Туго згорнути пласт рулетом, замотати міцною ниткою. Покласти на ніч у холодильник. Можна обгорнути харчовою плівкою або пергаментним папером, наколовши виделкою у кількох місцях.

У ложку мушкетирів покласти жменю цибулини, лавровий лист, цибулю, сіль, зверху покласти рулет і налити воду, щоб накрила. Обрати режим тушкування — 2 год 30 хв. Рулет охолодити, покласти в холодильник на 2 год.

Рулет з грибами і болгарським перцем

Інгредієнти: 2 курячих філе (по 300 г кожне), 200 г грибів (лісових або печериць), 100 г твердого сиру, 1 яйце, 150 г болгарського перцю, олія, по 1 ст. ложці меду та соєвого соусу, 1 ч. ложка паприки.

Приготування. Дошку застелити харчовою плівкою, скропити її водою, викласти філе. Надрізати його поздовж і розгорнути, як книжку. З обох боків посолити і поперчити. Викласти на тарілку, прикрити харчовою плівкою і поставити в холодильник.

Приготувати начинку: гриби нарізати великими шматками (лісові треба попередньо відварити), підсмажити на олії і посолити. Печериці нарізати, підсмажити, додати сир, яйце збити у густу піну. Усе перемішати. На застелену харчовою плівкою дошку викласти філе, посередині — начинку і за допомогою харчової плівки загорнути в рулет. На розпечену сковорідку з олією викласти рулет швом донизу і на великому вогні з кожного боку обсмажити його до рум'яної скоринки.

Змішати соєвий соус, паприку і мед. Обсмажений рулет викласти на фольгу, полити соусом. Фольгу загорнути і поставити рулет в розігріту до 200 °С духовку. Випікати 30 хв.

Смачного!

Дитячий майданчик

Загадки

Він не ходить, а задкує,
рибка з нього, знай, кепкує.
Має клешні той дивак,
здогадалися? Це ... (рак)

Я ж не звір, а просто риба,
Хоч зубів у пащі тьма.
В мене є єдина хиба —
Друзів з малечку нема! (Акула)

В морі плаваю на дні,
Там спокійніше мені,
Як желе, мої боки:
І прозорі, і м'які.
Якщо зловиш мене ти —
Можу руку обпекти! (Медуза)

Казка про краба і акулу

Глибоко-глибоко в морі,
де майже не видно сонечка,
у печері жила акула.

І була вона самою звичайною:
поплабляла любоватю,
часто плаувала полювати.

Та одного разу сталася неприємність:
маленька рибка,
втікаючи від хижачка,
запливла у порожню мушлю.

Акула ж так розігналась,
що вдарила мушлю. Вона
розкололась, і шматочок застряг між зубами.

Бідна велика риба навіть їсти перехотіла,
бо сильно заболіли зуби.

Вона просити допомоги,
але поблизу нікого не було.

Тому хижачка попливла до великого коралового рифа.
Сонечка тут було дуже багато,
корали переливалися всіма барвами,
а між ними плавали різнокольорові рибки.

Та тільки вони побачили акулу,
як за мить риф спожували.

Та хижачка не здалась:
— Не бійтеся! Прошу, допоможіть мені!

Усі рибки були такі налякані,
що зовсім не хотіли допомагати акулі.

Аж тут з-під скелі виліз краб.

— Ти чого всіх розлякала? — спитав він суворо.

— У мене пшавачок мушлі застряг між зубами. Так болить. Я лише прошу допомоги, — промовила хижачка.

Краб подивився на велику рибу. Він зовсім не боявся її, бо мав гострі клешні і міцний панцир.

— Гарзд, я допоможу тобі.

Акула розкрила рота і впустила туди рятівника.

Шматок від мушлі був такий великий, що краб не знав, як його схопити. Він спробував розколоти його клешнями і вже через мить викинув уламки мушлі з акулячого рота.

— Більше не болить, — сказала хижачка, коли краб виліз. — Велике спасибі. А за допомогу обіцяю не кривдити нікого, хто живе на цьому рифі. І захищатиму його мешканців від інших хижаків.

Спочатку риби не вірили, але акула тримала своє слово.

Так краб врятував не лише акулу, а й маленьких рибок.

Марія СОЛТИС-СМИРНОВА.

ЧОМУ КРАБ ХОДИТЬ БОКОМ

Була у маленького Краба
Стара і сувора баба.

Лиш вийде гулять Крабенятко —
Вона наступає на п'ятки:

«Туди не ходи і сюди не ходи,
Зарийся в пісочок!
Не лізь із води!»

А ще був у нього дід —
Найстарший на весь їхній рід.

Куди Крабенятко не піде —
Стрич на дорозі їда.

Харчає мало за ноги,
Лякає дитину акулою,

Рибалкою — дядьком Вакулою.

І так від зорі й до зорі
Пильнують малого старі.

Попереду суне дідусь,
Такий обережний Крабусь.

Позаду чвалає бабуся,
Така невблаганна Крабуся.

Нема йому волі на світі,
Хоч лізь на гачок або в сіті.

І якось малий ненароком
Убік та й убік, убік та й убік —

Від баби і діда втік.

Тепер він вже виріс нівроку,
А ходить, за звичкою, боком.

Побачиш такого Краба,
То знай: він тікає від баби.

Від баби, бабуні, бабусі,
Такої старої Крабусі.

Від діда свого Крабуся...
На цьому і казочка вся.